

Timo pe paper pinim ke Páú mondo Peteĩhar ke

Ese ok ta pe Jesu kotyhar ta ixo. Ame'ẽ ta pe Tupã je'ẽha ke Timo mu'e mu'e ixo. Jy'ariha renda pe Jesu kotyhar ta jy'ar rahã, myja katu a'eta ixo my. Ame'ẽ rehe har Timo pe Páú mujekwa tar katu. Jesu kotyhar tama'e kapitã ta ke Timo mu'am rahã, myja me'ẽ sawa'e katu my? Ame'ẽ rehe har a'e mujekwa tar katu ipe tĩ. Timo py'a ke a'e mãtã tar katu. Muhury tar katu tĩ. A'erehe kome'ẽ paper pinim ke Páú mondo ipe. Peteĩhar ke.

Timo pe paper pinim ke Páú mondo

¹⁻² Timo! Ko nde pe paper pinim ihẽ amondo axo. Ihẽ Páú. Jesu mondo ame'ẽ ke ihẽ. Tupã je'ẽha rupi myrandu katu ihẽ apandu pandu. Aja Jesu Kirisutu putar tĩ. A'e jywyriha rehe jaharõ katu jaxo. Tupã jande muhãha a'e.

Ihẽ aja Tupã rehe nde erejurujar katu tĩ. A'erehe ihẽ ra'yr te aja nde.

Tupã jande pái keruhũ. Jesu jandema'e sawa'e te. Mã peja nde rehe a'eta ipy'a katu te hũ. Mã peja nde rehe a'eta pyrara usak tĩ. Mã peja nde py'a ke a'eta muhury katu tĩ.

Te'e mu'e ame'ẽ ta rehe ehendu ym

³ Timo! Nde pe ihẽ apandu kwe. Masendo ywy pe ihẽ aho tate rahã, kuja nde pe ihẽ apandu. “Ese ok ta pe epyta rĩ” aja. Apo nde erepyta we rĩ, aja

ihẽ aputar rĩ. Pep amõ ta te'e mu'e ixo. “Mã peja pemu'e ym” aja epandu a'eta pe. ⁴ Kuja epandu tĩ:

—Ymanihar jundéu ramũi ta ukwaha ke pemu'e ym. Ame'ẽ ta hamũi ta rer rehe har pemu'e ym tĩ. Mãte hũ te'e ame'ẽ ta hamũi ta rer ihĩ. Ame'ẽ rehe har jundéu awa ta je'ẽ hātã tã jõ. Ame'ẽ ke Tupã putar ame'ẽ ke mujekwa ym ngã pe. Tupã rehe amõ jurujar katu rahã, Tupã putar ame'ẽ ke a'e ukwa katu — aja me'ẽ te'e mu'eha ta pe epandu katu.

⁵ Aja me'ẽ nde erepandu rahã, upa Jesu kotyhar ta ipy'a katu ta a'eta juehe. A'eta py'a Tupã juhyk, a'erehe ipy'a katu ta a'eta juehe. Katu a'eta ma'ema'e, aja ukwa katuha namõ a'eta ipy'a katu ta a'eta juehe. Jetehar Tupã rehe a'eta jurujar katu, a'erehe a'eta ipy'a katu ta a'eta juehe tĩ.

⁶ Katu ixoha ngi amõ ta ipy'a ke muruwak mondo. Katu ym ame'ẽ pe muruwak mondo. Je'ẽha te'e reko. Ame'ẽ pe muruwak mondo.

⁷ Tupã je'ẽha ke a'eta mu'e tar katu. Anĩ. Ame'ẽ ke a'eta ukwa ym. “Tupã je'ẽha rehe har japandu pandu katu te” aja a'eta pandu naĩ. A'eta atu ukwaha ke pandu pandu tĩ. Anĩ. Ukwa ai te'e.

⁸ Je'ẽha ke Moise pe Tupã muwyr. Katu te ame'ẽ ke ame'ẽ. Ame'ẽ namõ juehe har jumujekwa rahã, katu tiki, aja jakwa. ⁹ Amõ katu ame'ẽ ke ma'ema'e ame'ẽ ta pe je'ẽha ke amõ mupinim. Anĩ. Aja ym. Aja jakwa katu. Katu ame'ẽ ke ma'ema'e rahã, je'ẽha rehe hendu katu. A'erehe ame'ẽ ta pe amõ je'ẽha ke amõ mupinim ym. Je'ẽha rehe hendu ym ame'ẽ ta pe a'e mupinim. Kapitã keruhũ je'ẽha rehe hendu ym ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Tupã nixói te, aja ukwa ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Ma'e

ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Tupã rehe jurujar ym ame'ẽ ta pe mupinim tĩ. Tupã rehe ipy'a ym ame'ẽ ta pe mupinim tĩ. Ipái ta ke jukwa ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Imãi ta ke jukwa ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Amõ ta ke jukwa ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ.

¹⁰ Amõ sawa'e ta rehe kũjã ta ka'u te'e ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Amõ kũjã ta rehe sawa'e ta ka'u te'e ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Sawa'e ta pame te'e jumusarái ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Kũjã ta pame te'e jumusarái ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Sawa'e ta pame te'e amõ ta mukanim raho. Aja paraky te'e aja ame'ẽ ke muruwak. Ame'ẽ mukanim raho ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Je'ẽ te'e ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Amõ ta rehe har te'e pandu. Ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. Upa mu'e katu ame'ẽ ke rehe hendu ym ame'ẽ ta pe a'e mupinim tĩ. ¹¹ Ame'ẽ mu'e katuha jamujekwa. Myrandu katu ke japandu rahã, ame'ẽ ke jamujekwa. Myrandu katu ihẽ pe Tupã muwyr. Ame'ẽ ke ngã pe ihẽ apandu pandu. Tupã riki katu te ame'ẽ ke a'e. A'e pe jõ japandu: “Ne jõ riki katu te me'ẽ ke” aja.

Ihẽ rehe Jesu Kirisutu pyrara usak

¹² Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te je'ẽha ke amõ ta pe ihẽ apandu pandu. A'erehe pyrãtãha ke ihẽ pe a'e muwyr. Aja rahã, a'e je'ẽha ke ihẽ apandu katu. A'erehe: “Ne jõ riki katu te me'ẽ ke” aja ihẽ apandu ipe. A'e pandu ame'ẽ ke ihẽ ama'ema'e ta, aja a'e ukwa katu. A'erehe: “Ne jõ riki katu te me'ẽ ke” aja ihẽ apandu ipe tĩ. Pe, a'e pandu: “Myrandu katu epandu eho” aja ihẽ pe,

a'erehe: “Ne jō riki katu te me'ē ke” aja ihē apandu ipe tī.

¹³ Yman riki katu ym ihē aje'ē je'ē ehe har. Anī. “Myrandu katu ke epandu eho” aja ihē pe a'e pandu. Ihē aparahy ehe tī. Jurujar katu ehe ame'ē ta ke ihē amupyrara hū tī. Ihē ajurujar ym we ehe rī, a'erehe ihē akwa ym ha rupi upa aja me'ē Jesu kotyhar ta ke ihē amupyrara. Ihē akwa ym ha rupi ihē amupyrara, a'erehe ihē rehe a'e pyrara usak. ¹⁴ Jete! I'ar koty te we hū ihē rehe jandema'e sawa'e te ipy'a katu te hū. A'erehe ihē ajurujar katu ehe. A'erehe inamō ihē juehe katu ihē axo. A'erehe ihē apy'a katu ehe.

¹⁵ Apo nde pe ihē apandu. Ame'ē ke jetehar te ke. Upa ngā jurujar katu ehe rahā, katu tiki. Kuja. Kome'ē ywy keruhū rehe Jesu Kirisutu uhyk uwyr. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ta ke a'e muhā katu ta uwyr. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ē ta ngi har ihē riki katu ym te ame'ē ke. ¹⁶ A'erehe ihē rehe Tupā pyrara usak. Katu ym te riki ihē. Ma'e aka'u te'eha ke ihē ma'ema'e. Anī. A'e je'ē ym. Ihē rehe tapijar te'e we a'e pyrara usak. Aja ngā pe Tupā mujekwa rahā, ihē aja upa amō ta rehe a'e pyrara usak ta katu tī. Aja ngā ukwa katu ta. Ihē raikwer rupi Jesu rehe jurujar katu ame'ē ta rehe a'e pyrara ta usak tī. A'eta ke a'e muhā katu ta tī. ¹⁷ Mā peja Tupā rehe har katu japandu apo. “A'e jō riki katu te ame'ē ke a'e” aja. Mā peja aja te'eha japandu.

A'e riki kapitā keruhū te! Aja te'eha a'e.

Uhā te hū ame'ē ke a'e.

Usak ym te awa ehe.

A'e jō riki Tupã te! A'erehe: “A'e jō riki katu te me'ẽ ke a'e.”

Mã peja aja te'eha japandu. Amen. Ame'ẽ je'ẽha: “A'e tỹ” aja.

Timo! Tupã je'ẽha ke epandu katu

¹⁸ Timo! Ihẽ ra'yr aja nde. Yman nde rehe har Tupã je'ẽha pandu ame'ẽ ke mujekwa. Kuja:

—Nde rehe Tupã usak katu, a'erehe a'e je'ẽha ke nde erepandu ta ereho — aja.

Ame'ẽ panduha rehe ekwa ekwa exo apo. Ame'ẽ panduha namō nde py'a emãtã. Aja rahã, ngã pe Tupã je'ẽha ke nde erepandu pandu katu ta tĩ.

¹⁹ Nde erejurujujar katuha ke ehijar ym. Nde py'a ke Tupã juhyk, aja nde erekwaha namō exo katu. Amō ta aja ym ixo tĩ. A'erehe ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e rĩ. A'erehe Tupã rehe jurujujar katuha ke hijar oho. ²⁰ Imenéu hijar oho a'e tĩ. Amō Arexan hijar oho tĩ. Tupã rehe jurujujar ym, ame'ẽ ta koty a'eta ke ihẽ amondo. Satana riki jurujujar ym ame'ẽ tama'e kapitam. (Ãjã ramũi a'e.) Pe, Imenéu ta ke a'e mupyrara ta. Aja rahã Tupã rehe Imenéu ta juru ai ym ta. (Mã peja Imenéu ta aja ym nde tĩ.)

2

Tupã rehe ipy'a ke moĩ moĩ ame'ẽ rehe har

¹ Pe, ma'e ke nde pe ihẽ apandu ta. Ko apandu py nde pe. Jesu kotyhar ta pe kuja epandu:

—Upa katu te amō ta rehe har Tupã namō pepandu pandu. “Amō ta rehe pehaihu katu” aja Tupã pe pepandu. Pe, amō ta rehe a'eta haihu katu rahã: “Ne jō riki katu te me'ẽ ke” aja pepandu ipe.

² Kapitã keruhũ ta rehe har Tupã namō pepandu

tĩ. Upa katu te kapitã ta rehe har Tupã namõ pepandu tĩ. Upa katu te je'ẽha te reko ame'ẽ ta rehe har Tupã namõ pepandu tĩ. Aja rahã, johu jande amõ ywy pe har ta namõ jajumai ym ha rupi jaxo katu ta. Aja Tupã rehe jande py'a jamoĩ moĩ katu ta. Katu jaxoha aja amõ ta ukwa ta tĩ. Aja jaxo ta tĩ — aja Jesu kotyhar ta pe epandu.

³ Aja me'ẽ upa amõ ta rehe har Tupã namõ amõ pandu rahã, katu tiki. Aja pexo rahã, ame'ẽ ke Tupã putar katu. A'e riki jande muhãha. ⁴ Upa katu te awa ta ke a'e muhã tar katu. Je'ẽha jetehar te ke upa katu te awa ta ukwa katu te, aja a'e putar katu tĩ. ⁵ Tupã peteĩhar a'e. Ma'e ka'u te'eha ke awa ta ma'ema'e. A'erehe Tupã parahy ngã rehe. A'erehe ame'ẽ ke amõ mukatu uwyr. Mukatuha peteĩhar a'e tĩ. Jesu Kirisutu a'e. Awa te'e a'e tĩ. Kirisutu mukatu, a'erehe Tupã namõ awa ta juehe katu ixo.

⁶ A'e manõ. Aja upa katu te awa ta ma'e ka'u te'eha ma'ema'eha ke rehe a'e muhepy. Aja awa ta ke a'e muhã katu. Aja Tupã mujekwa rahã, upa katu te awa ta ke a'e muhã tar katu, aja a'e mujekwa katu. A'e putar, a'erehe a'e mujekwa katu. ⁷ Upa katu te awa ta ke Tupã muhã tar katu, a'erehe jundéu awa aja ym ame'ẽ ta pe ihẽ ke a'e mondo. Te'e ym ihẽ. Jetehar te ke ihẽ apandu. A'e mondo ame'ẽ ke ihẽ. Mu'eha ke ihẽ tĩ. “Jesu rehe pejurujar katu” aja jundéu awa aja ym ame'ẽ ta pe ihẽ apandu. “Je'ẽha jetehar te ke rehe pejurujar katu” aja ihẽ apandu ngã pe tĩ.

⁸ Jesu kotyhar tama'e jy'ariha renda pe Jesu kotyhar ta jy'ar oho rahã, sawa'e ta riki Tupã namõ pandu pandu. Aja ihẽ aputar. Tupã rehe sawa'e ipy'a katu te ame'ẽ ke ihẽ aputar. Amõ ta rehe

parahyha nixói, aja Tupã namõ pandu pandu, aja ihẽ aputar tĩ. Je'ẽ hãtã tã amõ ta jupe aja ym ha namõ Tupã namõ pandu pandu, aja ihẽ aputar tĩ.

⁹ Sawa'e ta aja kũjã ta tĩ. Jesu kotyhar tama'e jy'ariha renda pe Tupã rehe ipy'a ke kũjã ta moĩ moĩ oho rahã, kuja ihẽ aputar. Ima'e mundeha namõ amõ ta ke muhuxĩ ym rahã, katu tiki. Upa ukwa katuha namõ ima'e ke munde. Kuja rahã katu ym. I'a ke mukatu jõ. Aja: “Mã! Katukwer” aja amõ ta pandu. Ame'ẽ ke kũjã ta putar rahã, katu ym tiki. Ko itatawa ke te'e ma'e ke mujã, ame'ẽ ke namõ wata. Ko mãte hũ pu'yr namõ wata. Ko ima'e mundeha hepy hũ ame'ẽ namõ jõ wata tĩ. Aja: “Mã! Katukwer” aja amõ ta pandu. Ame'ẽ ke kũjã ta putar rahã, katu ym tiki. Upa aja me'ẽ rahã, juehe har katuha mujesak tar katu ngã pe. A'erehe katu ym.

¹⁰ Kuja katu. Amõ ta rehe katu ame'ẽ ke kũjã ta ma'ema'e rahã, katu tiki. Aja: “Tupã rehe ihẽ apy'a katu” aja pandu ixo. ¹¹ Tupã je'ẽha ke amõ mu'e rahã, pandu ym ha namõ kũjã ta jumu'e. Aja rahã, katu tiki. Ixawa'e ta rehe hendu katu rahã, katu tiki tĩ.

¹² Kũjã ta pe ihẽ apandu:

—Sawa'e ta pe Tupã je'ẽha ke pemu'e ym. Pe-hendu te'e pehẽ pexo. Mã peja sawa'e tama'e kapitã ta aja ym pehẽ — aja kũjã ta pe ihẽ apandu.

¹³ Yman Anã ke Tupã mujã py. A'engi Ewa ke a'e mujã tĩ. (A'erehe mã peja sawa'e tama'e kapitã ta aja ym kũjã ta ixo.) ¹⁴ Amõ we tĩ. Anã ke Satana muka'u te'e ym. (Ãjã ramũi a'e.) Kũjã ke a'e muka'u te'e. Pe, ma'e ka'u te'eha ke kũjã ma'e. (Tupã rehe a'e hendu ym. A'erehe mã peja

sawa'e tama'e kapitã ta aja ym kũjã ta ixo.) ¹⁵ Pe, Tupã pandu: “Kũjã ta imembyr rahã, mã peja ahy ngã pe” aja. (Ame'ẽ imembyriha riki kũjãma'e ma'ema'eha. Sawa'e ke mu'eha anĩ.) Pe, kũjã ta ke Tupã muhã katu ta tĩ. Jesu rehe tapijar te'e we a'eta jurujar katu rahã, a'eta ke Tupã muhã katu ta tĩ. Tapijar te'e we ipy'a katu ehe rahã, aja tĩ. Muhã katu ta tĩ. Tapijar te'e we ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ym. Upa ukwa katuha namõ katu ixo rahã, aja tĩ. Muhã katu ta tĩ.

3

Jesu kotyhar tama'e kapitã rehe har

¹ Apo ihẽ apandu ame'ẽ ke jetehar te riki. Amõ sawa'e Jesu kotyhar tama'e kapitã wan ta rahã, katu tiki. Aja rahã, parakyha katu ame'ẽ ke a'e putar katu. ² Jesu kotyhar tama'e kapitã a'e. A'erehe nixói ma'e je'ẽha ipe aja amõ ta ukwa rahã, katu tiki. Kuja katu tiki tĩ. Ko hakehar peteĩhar namõ jõ ixo. Ko kawĩ ngi ka'u ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko upa ukwa katuha namõ ixo ame'ẽ ke a'e tĩ. “Sawa'e katu” aja ehe har amõ ta ukwa ame'ẽ ke a'e tĩ. Jesu kotyhar ta rehe usak ramõ te tĩ. Ame'ẽ ta ke hok pe mupyta katu rahã, katu tiki tĩ. Ko Tupã je'ẽha ke mu'e katu ame'ẽ ke rahã, katu tiki tĩ. ³ Ko kawĩ ke u'u hũ ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko sawa'e parahy war ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko sawa'e hury katu ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko jumai tar ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko tamatarer rehe jõ ipy'a moĩ moĩ ym ame'ẽ ke a'e tĩ. ⁴ Ko hok wyr pe har ta rehe usak usak katu ame'ẽ ke a'e tĩ. Pe, ta'yr ta ke muhendu katu juehe ame'ẽ ke a'e tĩ. Tajyr ta ke aja tĩ. Aja rahã pahar

parahy ym ha namõ ta'yr ta hendu katu ehe. Tajyr ta aja tĩ. Hendu katu ehe tĩ.

⁵ Myja hok wyr pe har ta rehe usak usak katu my? Ame'ẽ ke ukwa ym rahã, marã ka ym Jesu kotyhar ta rehe usak katuha. (Usak katu ym ta ngã rehe tĩ. Aja me'ẽ sawa'e ke emu'am ym. Jesu kotyhar tama'e kapitã, aja emu'am ym.) ⁶ Kuja katu tiki tĩ. Ko Jesu rehe jurujar katu ramõ te, aja ym ame'ẽ ke a'e. A'e riki kapitã rahã, katu te ame'ẽ ke a'e jupe, aja ukwa ta nahã my? Aja rahã, a'e ke Tupã mupyrara ta. Yman Satana aja, apo a'e ke Tupã mupyrara ta tĩ. Yman katu te ame'ẽ ke a'e aja Satana ukwa jupe rahã, Tupã pandu: “Nde katu ym.” Pe, mupyrara. (Ãjã ramõi a'e.)

⁷ Kuja katu tiki tĩ. “Sawa'e katu ame'ẽ ke ko” aja Jesu rehe jurujar ym ame'ẽ ta ukwa. Aja rahã: “Mã ihẽ ke amõ ta putar ym” aja pyai ym ta a'e. Aja pyai ixo rahã, ame'ẽ sawa'ema'e parakyha ke Satana mujaxer ta nahã my. Jesu kotyhar ta rehe usak usak ixo, ame'ẽ riki ame'ẽ sawa'ema'e parakyha. (A'erehe sawa'e katu ame'ẽ ke emu'am. Jesu kotyhar tama'e kapitã aja emu'am.)

Jesu kotyhar ta rehe haihu katu ame'ẽ ta rehe har

⁸ Jesu kotyhar ta rehe amõ ta haihu katu. Ame'ẽ ta riki sawa'e katu ame'ẽ ke rahã, katu tiki. Mokõi ukwaha namõ ixo ym rahã, katu tiki tĩ. Kuja katu tiki tĩ. Ko kawĩ u'u hũ ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko tamatarer rehe jõ ipy'a moĩ moĩ ym ame'ẽ ke a'e tĩ. ⁹ Ko Jesu rehe har jande pe Tupã mujekwa, ame'ẽ rehe jajurujar katu. Ame'ẽ rehe tapijar te'e we a'e jurujar katu ame'ẽ ke a'e tĩ. Katu ame'ẽ ke

ma'ema'e tĩ. Aja ukwa katuha namõ tapijar te'e we jurujar katu ehe tĩ. ¹⁰ Ehe har Jesu kotyhar ta ukwa py ta me'ẽ te'e. "Sawa'e katu ame'ẽ ke ko" aja ehe har a'eta ukwa katu rahã, Jesu kotyhar ta rehe ame'ẽ sawa'e haihu katu ta.

¹¹ Pesarahã! Ame'ẽ ta aja hakehar ta tĩ. Haihu katu ame'ẽ ta rakehar ta ke. "Hakehar katu" aja amõ ta pandu rahã, katu tiki. Kuja katu tiki tĩ. Ko ma'e ke amõ amõ rok pe pandu ym oho ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko kawĩ ngi ka'u ym ame'ẽ ke a'e tĩ. Ko ma'e mukanĩha nixói ipe tĩ. Aja ame'ẽ hakehar rahã, katu tiki tĩ. (Aja me'ẽ sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar ta rehe haihu katu, aja emu'am.)

¹² Pesarahã! Jesu kotyhar ta rehe amõ haihu katu rahã, hakehar peteĩhar namõ jõ ixo. Aja rahã, katu tiki. Kuja katu tiki tĩ. Ta'yr ta ke mu'e katu tĩ. Aja rahã, a'eta hendu katu ehe tĩ. Tajyr ta ke aja tĩ. Mu'e katu tĩ. Aja rahã, ame'ẽ ta hendu katu ta ehe tĩ. Upa hok wyr pe har ta rehe a'e usak usak katu ixo tĩ. ¹³ Pe, haihu katu ame'ẽ ta paraky katu rahã: "A'eta riki katu" aja amõ ta pandu ta. Aja rahã: "Jesu Kirisutu rehe jajurujar katu, a'erehe ixotyhar ta ke jande" aja ame'ẽ ta ngã pe pandu katu tĩ. Kyje ym ha namõ ngã pe pandu katu ta. (Aja me'ẽ sawa'e ke emu'am. Jesu kotyhar ta rehe haihu katu, aja emu'am.)

Jesu rehe har Tupã mujekwa katu ngã pe

¹⁴ Timo! Esarahã! Ko paper pinim nde pe ihẽ amondo axo. Pahar nde koty ihẽ asak ta aho. Aja ihẽ akwa. ¹⁵ Kowe ihẽ axo rahã, ma'e ke kome'ẽ paper pinim mujekwa ta nde pe. A'erehe nde pe ihẽ amupinim aĩ. Kuja nde pe mujekwa ta.

Myja Tupã kotyhar ta ixo katu ta my? (Ame'ë ke amujekwa katu ta nde pe. A'erehe ko amupinim aĩ.) Tupã ixuwe katu ixo ame'ë ke a'e. Jurujar katu ehe, ame'ë ta ixotyhar ta ke. A'eta namõ Tupã je'ëha pyta katu. Ame'ë ke a'eta pandu katu tĩ.
¹⁶ Ame'ë je'ëha rehe jajurujar katu ame'ë ke katu te ame'ë ke. Yman ame'ë ke mujekwa ym rĩ. Ame'ë ke jande pe Tupã mujekwa apo 'y. Kuja:
 “Awa aja imãĩ pusu ngi Jesu u'ar.
 Nixói te ma'e ka'u te'eha ma'eha ipe, aja Tupã'ã mujekwa ngã pe.
 Tupã je'ëha rahoha ta usak ehe tĩ.
 Amõ amõ ta renda rupi ehe har ngã pandu pandu oho.
 Heta kome'ë ywy keruhũ pe har ta jurujar katu ehe.
 Pe, ywa pe a'e ke Tupã mujywywyr raho.”

4

Mu'eharan ta rehe har ihẽ amujekwa ta

¹ Kuja Tupã'ã mujekwa katu:
 —'Ar rehe angaha uhyk tate rahã, Jesu rehe jurujar katuha ke amõ amõ ta hijar ta oho. ãjã ta mujekwa ame'ë ke rehe a'eta hendu katu ta. A'eta jumu'e ta oho tĩ — aja mujekwa.
² ãjã ta mujekwa ame'ë ke mu'eharan ta mu'e. Te'e pandu ame'ë ta ke a'eta. Te'eha mu'e. Aja ngã ke a'eta muka'u te'e. Aja rahã, katu ym, aja a'eta ukwa katu. Anĩ. Huxĩ ym. Anĩ. A'eta mu'e we rĩ.
³ A'eta pandu naĩ:
 —Pejumendar ym. Kũjã ke pepyhyk ym tĩ. Amõ amõ ma'e pehẽ mi'u ke pe'u ym tĩ — aja pandu naĩ.

Anĩ. Ame'ẽ mi'u ke awa u'u katu aja Tupã mujã jande pe. Jumendar rahã, katu tĩ. Aja yman Tupã mujekwa katu tĩ.

—Jande pái keruhũ! Jande pe jande mi'u nde eremuwyr katu. A'erehe ne jõ riki katu te ame'ẽ ke — aja Tupã pe Jesu kotyhar ta pandu.

Pe, u'u katu. Jetehar te ke ukwa katu tĩ. A'erehe u'u katu. ⁴Upa katu te ngã mi'u awa u'u katu aja Tupã mujã katu jande pe. Ame'ẽ rehe: “Katu tiki” aja Tupã pe japandu, pe, ja'u katu. Ame'ẽ rehe: “Ja'u ym” aja mã peja japandu ym.

Jumendar rahã, katu tĩ. Kũjã ke pyhyk rahã, katu tĩ. Aja yman Tupã mujekwa tĩ. ⁵Upa jande mi'u ja'u katu, aja Tupã je'ẽha rehe amõ mupinim. Jande ja'u rahã: “Katu tiki” aja Tupã pe japandu tĩ. A'erehe upa jande mi'u ja'u katu aja Tupã mujã jande pe. Jajumendar rahã, katu tiki tĩ. Kũjã pyhyk rahã, katu tiki tĩ.

Jesuma'e miasu ke

⁶ Ame'ẽ mu'eharan ta rehe har Jesu kotyhar ta pe nde eremujekwa rahã, miasu katu nde. Jesu Kirisutuma'e miasu ke nde. Tupã rehe har amõ ta pandu pandu nde pe. Nde erehendu katu ehe. Tapijar te'e we nde erejumu'e erexo. Aja rahã, nde erekwa katu ta. Jetehar te ke nde pe amõ ta mu'e mu'e tĩ. Nde erejurujar katu ehe tĩ. Ame'ẽ ke rehe tapijar te'e we nde erejumu'e erexo tĩ. Upa aja me'ẽ rahã, miasu katu riki nde. ⁷Ymanihar jundéu awa ramũi ta panduha ke emu'e ym. Ame'ẽ riki Tupã rehe har mujekwa ym ngã pe. Jupe te'e je'ẽ je'ẽ ixo ame'ẽ ke ame'ẽ. Katu ym aja. Nde py'a ke

tapijar te'e we emātā katu exo rī. Aja rahā, Tupā rehe har nde erekwa katu te we rī.

⁸ Awa jumuwewi wewi katu rahā, pyrātā katu jupe. Ame'ē riki katu we. Amō katu te. Kuja. Tupā rehe har amō ukwa katu te we rahā, ame'ē riki i'ar koty te we katuha. Aja rahā, Tupā usak katu ehe apo. Pe, yman rahā, inamō a'e ixo ta. ⁹ Ame'ē je'ēha riki jetehar te ke. Upa ngā jurujar katu ehe rahā, katu tiki. ¹⁰ A'erehe japaraky hū. A'e je'ēha ke ngā pe japandu pandu hū. Ame'ē riki jandema'e parakyha. Tupā rehe jajurujar katu, a'erehe je'ēha ke japandu pandu we rī. Tupā riki ixuwe katu te hū ame'ē ke a'e. Upa ngā ke a'e muhā katu. Jete riki. Jurujar katu ehe ame'ē ta ke a'e muhā katu.

¹¹ Timo! Nde pe ihē apandu ame'ē ke ngā pe epandu katu. Emu'e katu tī. ¹² Nde riki ta'ynuhu. A'erehe myja katuha namō awa ixo katu my? Ame'ē ke emujekwa katu Jesu kotyhar ta pe. Aja rahā, nde aja a'eta tī. Nde aja jete har te ke jō a'eta pandu ta tī. Nde aja a'eta katu ixo ta tī. Nde aja amō ta rehe a'eta ipy'a katu ta tī. Nde aja Tupā rehe tapijar te'e we a'eta jurujar katu ta tī. Nde aja ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'ema'e ym ta tī. Upa aja rahā: “Mā! Ta'ynuhu a'e. A'erehe ukwa ym” aja ym pandu.

¹³ Nde rehe ihē ahyk ym we oho rī. A'erehe Jesu kotyhar ta jy'ar rahā, Tupā je'ēha ke epandu pandu ngā pe rī. Emujekwa katu ngā pe tī. Emu'e katu ngā pe tī. ¹⁴ Nema'e parakyha ke nde pe Tupā mujekwa. A'e je'ēha ke nde erepandu pandu. Ame'ē riki nema'e parakyha. Ne ākā rehe ipo ke tamūi ta mujar rahā, nema'e parakyha ke nde pe me'ē. Arahā ame'ē rehe har Tupā je'ēha pandu

ame'ẽ ta pandu tĩ. Ame'ẽ parakyha ke tapijar te'e we ema'ema'e katu. (Tupã je'ẽha ke nde erepandu pandu, ame'ẽ riki nema'e parakyha ke.) ¹⁵ Upa ihẽ apandu ame'ẽ ke ema'ema'e katu. Upa nde erekwa katuha namõ ema'ema'e katu tĩ. Aja rahã, katu ame'ẽ ke nde erema'ema'e katu te we rĩ, aja ngã pe nde eremujekwa ta. ¹⁶ Myja katu nde erexoha my? Ame'ẽ rehe har ekwa ekwa exo. Katu ema'ema'e. Nde eremu'e ame'ẽ ke emuka'u te'e ym. Amõ koty emu'e ym. Aja rahã, Tupã namõ nde erexo katu ta. Nde rehe hendu ame'ẽ ta muka'u te'e ym ta tĩ. A'erehe Tupã namõ ixo katu ta tĩ.

5

Myja Jesu kotyhar ta rehe usak usak katu my

¹ Ma'e jaxer ame'ẽ ke amõ ma'e rahã: “Mã peja ym” aja epandu ipe. A'e riki nde 'ar koty we tamũiha rahã, hãtã ym epandu ipe. Nde pái aja wewe katuha rupi epandu katu ipe. Ta'ynuhu te rahã, nde mu aja epandu katu ipe. ² Nde 'ar koty te we a'iha rahã, ne mãi aja epandu katu ipe. Kũjãtãi rahã, nde rendyr aja epandu katu ipe. Nde ereka'u ym ehe. Nde rendyr aja wewe katu epandu katu ipe.

³ Ixawa'e manõ ame'ẽ rehe har ihẽ apandu ta apo 'y. Nixói te ma'e me'ẽha ke ipe rahã, Jesu kotyhar ta me'ẽ me'ẽ ipe. Jeje te ixo ame'ẽ ke pe me'ẽ me'ẽ. Aja rahã, katu tiki. ⁴ Pe, ixawa'e manõ ame'ẽ membyr ta ixo rahã, a'eta riki usak usak katu ehe. Hainõ ta ixo rahã, a'eta usak usak katu ehe tĩ. Imembyr ta tiha oho ixo rahã, imãi usak usak katu ehe tĩ. Hainõ ta rehe aja tĩ. A'erehe apo

imãi riki ixawa'e ym rahã, a'eta usak usak katu ehe rahã, katu tiki. Iari rehe hainõ ta usak usak katu tĩ. Aja Tupã putar katu. Imãi rehe imembyr usak usak katu rahã, Tupã rehe a'eta hendu katu. Hainõ ta aja tĩ. Tupã rehe hendu katu tĩ. ⁵ Pe, ixawa'e manõ ame'ẽ ke jeje te ixo rahã, ma'e ke Jesu kotyhar ta me'ẽ me'ẽ katu ipe. Ma'e me'ẽha ke nixói te, a'erehe Jesu kotyhar ta me'ẽ me'ẽ katu ipe. Tupã rehe ixawa'e manõ ame'ẽ ke jurujar katu. Inamõ ma'e pandu pandu ixo tĩ. Aja te'eha a'e. "Ihẽ rehe esak katu" aja a'e pandu pandu ipe, Tupã pe.

⁶ Pe, ixawa'e manõ ame'ẽ ke jumuhury katu jõ juehe rahã, Tupã ke a'e putar ym te apo. Aja rahã, ma'e ke Jesu kotyhar ta me'ẽ ym ipe. ⁷ Aja ixawa'e manõ membyr ta pe ependu katu. Hainõ ta pe ependu katu tĩ. Pe, ihẽ apandu ame'ẽ ke a'eta ma'ema'e rahã: "Katu ym pehẽ" aja ym amõ ta pandu a'eta rehe har. ⁸ Pe, ianam ta rehe Jesu kotyhar ta haihu ym rahã, Tupã je'ẽha rehe a'eta hendu ym. Jete. Hok wyr pe har ta rehe haihu ym rahã, aja tĩ. Tupã je'ẽha rehe hendu ym tĩ. A'erehe Jesu rehe jurujar ym ame'ẽ ta aja a'e tĩ. Jete. I'ar koty te we katu ym a'e. Ianam ta rehe jurujar ym ame'ẽ ta haihu katu riki. (Aja ianam ta rehe jurujar katu ame'ẽ ta tĩ. Haihu katu ta tĩ.)

⁹ Jesu kotyhar tama'e jy'ariha renda pe ixawa'e manõ ame'ẽ paraky tar katu rahã, a'i ta jõ katu. A'i te rahã, katu tiki. Kuja, 60 warahy 'ar i'ar koty te we rahã, ame'ẽ ke katu. Ixawa'e peteïhar jõ namõ ixo ame'ẽ ke rahã, katu tiki. Aja rahã, paper rehe her ke emapyk. Amõ parakyha ta rer namõ emapyk. (Aja rahã, jy'ariha renda pe paraky ta,

aja mujekwa katu.) ¹⁰ Kuja ehe har ngã ukwa ame'ẽ ke rahã, katu tiki tĩ. Amõ ta pe ma'e katu ame'ẽ ke ma'ema'e. Imembyr ta ke mutiha rahã, a'eta ke a'e mu'e katu. Jesu kotyhar ta rehe usak ramõ, ame'ẽ ta ke hok pe a'e mupyta katu. "Ihẽ katu te" aja ym ukwa ame'ẽ ke. Pyrara ixo ame'ẽ ta py'a ke a'e muhury oho. Upa katu te ma'e katu ame'ẽ ke ma'ema'e tar katu. Upa aja rahã, katu tiki.

¹¹⁻¹² Pe, ixawa'e manõ ame'ẽ ke a'i te ym rahã, paraky ym ta. Jesu kotyhar tama'e jy'ariha renda pe paraky ym ta. A'i te ym rĩ. A'erehe amõ sawa'e rehe usak rahã, pyhyk tar katu nahã my tĩ. Aja rahã, Kirisutu pe ma'e manga katu ame'ẽ ke hijar ta. (Ixawa'e manõ ramõ rahã, a'e pandu: "Jesu kotyhar tama'e jy'ariha renda pe ihẽ aparaky ta" aja ixawa'e manõ ame'ẽ ke manga katu.) Ame'ẽ manga katuha ke a'e hijar. ¹³ Aja rahã, a'e paraky ym ta. Amõ amõ ta rok rupi te'e a'e wata wata ixo my. Amõ we tĩ. Amõ ta rehe har katu ym pandu pandu ta my. Amõ ta ixoha ke mujaxer te'e ta my tĩ. Ma'e ke pandu ym rahã, katu tiki. Anĩ. Ame'ẽ ke a'e pandu. ¹⁴ A'erehe ixawa'e manõ ame'ẽ ke a'i te ym rahã, mã peja amõ sawa'e ke a'e pyhyk, aja ihẽ aputar.

Kuja ihẽ aputar tĩ. Ko imembyr mujã. Ko hok rehe usak usak katu. Aja rahã: "Jesu kotyhar ta katu ym" aja Jesu rehe jurujar ym ame'ẽ ta pandu ym ta.

¹⁵ Jete riki. Amõ ixawa'e manõ, ame'ẽ ta amõ koty ipy'a ke muruwak mondo. Satanama'e ukwaha rehe ipy'a ke muruwak mondo. (Ãjã ramũi a'e.) ¹⁶ Pe, Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ta ixo.

Ko sawa'e. Kūjã amõ tĩ. Pe, ame'ẽ ta riki ixawa'e manõ ame'ẽ anam rahã, ame'ẽ ta riki haihu katu ehe. Aja rahã, Jesu kotyhar tama'e ke ame'ẽ ixawa'e manõ ame'ẽ pyhyk ym ta. Aja rahã, amõ ixawa'e manõ ame'ẽ ke ixo. Nixói te ma'e ke me'ẽha ipe. Ame'ẽ ke rehe jõ Jesu kotyhar ta haihu katu ta.

¹⁷ Jesu kotyhar tama'e kapitã paraky katu rahã, mã peja pemuhepy katu ipe. Jete. Tupã je'ẽha ke pandu pandu katu rahã, i'ar koty te we pemuhepy katu ipe. Tupã je'ẽha ke mu'e katu rahã, aja tĩ. Muhepy katu tĩ. ¹⁸ Tupã je'ẽha rehe kuja amõ mupinim:

“Hymba paraky rahã, iãpũi ke epukwar ym. (U'u we ta ixo rĩ.)

Ahúi aja me'ẽ ke pyrũ pyrũ rahã, iãpũi ke epukwar ym.”

Aja Jesu kotyhar tama'e kapitã paraky katu rahã, pemuhepy katu ipe. Kuja Tupã je'ẽha rehe amõ mupinim tĩ:

“Amõ paraky rahã, muhepy katu awa ipe” aja.

¹⁹ “Katu ym a'e ma'e” aja Jesu kotyhar tama'e kapitã rehe har amõ pandu pandu. Aja me'ẽ peteĩ sawa'e jõ pandu rahã, ame'ẽ panduha rehe ejurujar ym. Pe, aja me'ẽ mokõi sawa'e ta juja katu te pandu rahã, ejurujar katu ehe. Juja ym pandu rahã, ejurujar ym. ²⁰ Ame'ẽ kapitã riki ma'e ka'u te'eha ke ma'e rahã, upa Jesu kotyhar ta ruwa koty ebandu ipe. “Mã peja ym aja” aja ebandu ipe, kapitã pe. Aja rahã, upa usak ame'ẽ ta kyje ta. (A'erehe ma'e ka'u te'eha ke a'eta ma'e ym ta tĩ.)

²¹ Ihẽ apandu ame'ẽ ke Tupã hendu. Jesu Kirisutu hendu tĩ. Tupã je'ẽha rahoha ta hendu tĩ.

Katu te ame'ẽ ta ke a'eta. Upa a'eta hendu. A'erehe nde pe ihẽ apandu ame'ẽ ke rehe ehendu katu. Kuja. Ma'e ka'u te'eha ke amõ ma'e rahã: “Mã peja ym aja” aja ebandu ipe. Aja me'ẽ nde rehe katu ame'ẽ ta pe ebandu. Aja me'ẽ nde rehe katu aja ym ame'ẽ ta pe ebandu tĩ.

²² Jesu kotyhar tama'e kapitã ke nde eremu'am rahã, pahar emu'am ym. Eharõ we rĩ. Katu ixoha namõ a'e ixo katu my. Ame'ẽ ke ekwa py exo. Ma'e ka'u te'eha ke ma'ema'e ame'ẽ ke nde eremu'am rahã, nde riki ereka'u te'eha ke nde erema'e, ame'ẽja saka tĩ. Katu ym aja. A'erehe pahar kapitã ke emu'am ym. Ma'e nde ereka'u te'eha ke ema'e ym nde. Nde katu ame'ẽ ke nde aja ngã pe emujekwa.

²³ Timo! Ehendu katurahã! Y ke te'e nde ere'u erexo apo. Pe, amõ amõ rahã, nde pusu ahy nde pe. A'erehe kawĩ pirã e'u we. (Mukatu ta. Anĩ. Eka'u ym ingi.)

²⁴ Amõ tama'e ka'u te'eha ma'eha ke amõ ukwa katu. “Katu ym nde” aja pandu ym ta me'ẽ te'e. Amõ ta usak ehe, a'erehe pahar ukwa katu ehe har. Amõ ta ukwa ym ha rupi ka'u te'eha ke amõ ta ma'e. Amõ ta ukwa ym ha rupi ma'e, a'erehe pahar amõ ta ukwa ym. A'engi amõ ta mujekwa, a'erehe ukwa katu ehe har. (A'erehe pahar kapitã ke emu'am ym. Pahar haihu katuha ke emu'am ym tĩ. Pahar ixawa'e manõ ame'ẽ ke mu'am ym tĩ. Ame'ẽ ta rehe har ekwa katu py exo.)

²⁵ Aja me'ẽ katu ame'ẽ ke amõ ta ma'e rahã, aja tĩ. Katu amõ ta ma'e rahã, amõ ta usak a'eta rehe, a'erehe pahar ukwa katu ame'ẽ ta rehe har. Amõ ta ukwa ym ha rupi katu ame'ẽ ke amõ ta ma'e.

A'erehe pahar ym ukwa. A'engi amõ ta mujekwa, a'erehe ukwa katu a'eta rehe har. (A'erehe pahar kapitã ke emu'am ym. Pahar haihu katuha ke emu'am ym tĩ. Pahar ixawa'e manõ ame'ẽ ke emu'am ym tĩ. Ame'ẽ ta rehe har ekwa katu py.)

6

Miasu ta ke emu'e katu

¹ Timo! Miasu ta rehe har ihẽ apandu ta apo 'y. Ame'ẽ ta Jesu rehe jurujar katu ame'ẽ ta ke. Pe, ijar rehe a'eta hendu katu rahã, katu tiki. Aja me'ẽ jamu'e. A'erehe ijar rehe hendu katu rahã: “Páu ta mu'e ame'ẽ ke katu ym” aja amõ ta pandu ym ta. “Tupã katu ym” aja ym pandu ta tĩ. ² Pe, ijar riki Jesu rehe jurujar katu rahã, imu aja a'e. A'erehe ijar rehe hendu ym rahã, katu ym tiki. Jesu rehe jurujar katu a'e tĩ, a'erehe imu aja apo 'y. A'erehe i'ar koty te we a'e paraky paraky katuha rahã, katu tiki. Ijar riki Jesu kotyhar apo 'y. Miasu ta ipy'a katu ehe tĩ. A'erehe paraky katu ipe rahã, katu tiki. Timo! Aja miasu ta pe ebandu katu. Emu'e katu a'eta pe tĩ.

Amõ koty mu'e ame'ẽ ta pe ebandu: “Mã peja ym”

³ Ihẽ apandu ame'ẽ ke ngã pe ebandu katu. Emu'e katu tĩ. Pandu katuha ke Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te mu'e. Ame'ẽ mu'e ame'ẽ ke kuja. Tupã je'ẽha mu'e, aja katuha namõ amõ ixo. Pe, aja amõ mu'e ym rahã, amõ koty a'e mu'e rahã, ⁴ a'e ukwa katu te, aja ukwaha jupe naĩ. Anĩ. Ukwa ym ma'e. Panduha rehe har je'ẽ hãtã tã hũ. Ame'ẽ rehe ka'u te'e. Pe, ame'ẽ ke muparahy ngã ke.

Jumai tĩ. (“Mã peja ym pemu'e” aja ame'ẽ ta pe epandu.) Amõ ta namõ ame'ẽ ta je'ẽ je'ẽ hũ a'eta jupe tĩ. Katu ym ukwa ukwa a'eta juehe ixo. ⁵Jaxer ame'ẽ ke pame katu te ipy'a pe ukwa ukwa ixo. A'erehe je'ẽ hãtã tã hũ. Aja te'eha a'eta. Jetehar ke a'eta ukwa ym apo. (“Mã peja ym pemu'e” aja ame'ẽ ta pe epandu.) Jesu rehe a'eta jurujar katu rahã, ma'e ke heta hũ ta, aja a'eta ukwaha jupe naĩ.

Tamatarer rehe jõ nde py'a emoĩ moĩ ym

⁶ Jete. Jesu rehe amõ jurujar katu rahã, hury katu a'e ixo, a'erehe ma'e ke heta hũ, ame'ẽja saka. Ima'e ma'e ke heta hũ rahã, hury katu ixo. Ima'e ym te rahã, hury katu ixo tĩ. Jesu rehe jurujar katu, a'erehe hury katu ixo. ⁷ Kome'ẽ ywy keruhũ pe jande mãi ngi ja'ar rahã, ma'e ke namõ ym ja'ar. Jawe te'e ja'ar. Pe, jamanõ rahã, upa katu te jahijar ta jaho tĩ. ⁸ A'erehe jande mi'u namõ jõ jande jaxo rahã, jande rury katu jaxo. Jandema'e mundeha namõ jõ jaxo rahã, aja tĩ. Jande rury katu jaxo tĩ.

⁹ Ma'ewyra myahy rahã, matapi pe ixo katu oho. Pe, matapi pyhyk. Aja awa tĩ. Upa ma'e ke amõ heta hũ ta jupe rahã, pahar ka'u te'e ehe. Amõ we putar. A'erehe ma'e jaxer ma'eha rupi amõ we ma'e ke muheta hũ ta my. Ka'u te'eha namõ muheta hũ my. Muheta hũ rahã, katu ym, aja ukwa ym. (Matapi pyhyk, ame'ẽja saka.) A'engi a'e pyai. A'e ke Tupã mupyrara ta. ¹⁰ Jete. Tamatarer rehe jõ amõ ipy'a katu ixo rahã, tamatarer pyhyk-iha rehe upa katu te ma'e jaxer ame'ẽ ke ma'ema'e ta my. Tamatarer ke amõ ta putar katu ta, a'erehe Jesu rehe jurujar katuha ke hijar oho. A'erehe

a'engi a'eta pyai te hũ. Marã ka ym jumuhuryha juehe.

Timo ke Páu mu'e

¹¹ Timo! Nde riki Tupã kotyhar ke. Tamatarer rehe jõ ipy'a katu ame'ẽ rehe har ihẽ amupinim ramõ. Ame'ẽ ta aja ym nde tĩ. Anĩ. Katu ame'ẽ ke ema'ema'e. Tupã je'ẽha mujekwa, aja katuha namõ exo. Tupã rehe tapijar te'e we ejurujar katu. Mã peja amõ ta rehe epy'a katu. Nde ke amõ ta mahy rahã, mã peja nde py'ahu te'e ehendu. Amõ ta pe nde erepandu pandu rahã, wewe katu epandu. ¹² Upa nema'e pyrãtãha namõ eparaky katu. Tupã je'ẽha ke nde eremu'e, ame'ẽ riki nema'e parakyha ke. Pe, ixoty nde ke Tupã muhyk ta raho. Jesu rehe nde erejurujar katu, ame'ẽ ke amõ ta pe nde erepandu pandu rahã, ixoty nde ke a'e muhyk ta raho, aja a'e mujekwa nde pe. ¹³ Upa katu te ma'e ke pe ixuweha Tupã muwyr ixo. Pon Pirat ruwa koty juehe har Jesu Kirisutu pandu pandu katu. Ihẽ apandu ame'ẽ ke a'e hendu. Tupã aja tĩ. Hendu tĩ. A'erehe mã peja ihẽ apandu ame'ẽ ke rehe ehendu katu tĩ. ¹⁴ Upa katu te nde pe Tupã mujekwa ame'ẽ ke rehe ehendu katu. Emupyta we ym. Jesu Kirisutu, jandema'e sawa'e te jywryha angaha ke rehe Tupã mujekwa. Ame'ẽ angaha ke uhyk ym rahã we, Tupã je'ẽha rehe tapijar te'e we ehendu katu. Tupã pandu ame'ẽ ke rehe nde erehendu katu rahã: "Katu ym nde erema'e" aja amõ ta pandu ym ta. ¹⁵ Angaha ke rehe uhyk katu te rahã, Ta'yr ke Tupã mujwyr ta. Tupã riki katu te ame'ẽ ke a'e. Pyrãtã te hũ ame'ẽ ke a'e tĩ. Upa katu te sehar kapitã keruhũ

ta ke Tupã mu'am. A'e putar ame'ẽ ke jõ ame'ẽ ta ma'ema'e. A'erehe a'e riki kapitã keruhũ te.

¹⁶ “A'e jõ riki uhã te hũ ame'ẽ ke a'e.

Weraha rupi a'e ixo. Marã ka ym awa uhykiha ehe, weraha rehe.

Usak ym te awa ehe tĩ.

Awa usak ym ta ehe tĩ.

‘Ne jõ riki katu te me'ẽ ke' aja mã peja ngã pandu ipe.

A'e pyrãtã te hũ ame'ẽ ke a'e. Aja te'eha a'e. Amen.”

Ame'ẽ riki: “A'e ty” aja.

¹⁷ Kome'ẽ ywy keruhũ pe ima'ehũ ame'ẽ ta ixo. Ame'ẽ ta pe ebandu katu. Kuja ebandu ipe:

—Pehẽma'e hũ, a'erehe pehẽ jõ riki katu te ame'ẽ ke pehẽ jupe, aja ym pekwa. Pahar pehẽma'e kanim ta my, a'erehe ame'ẽ ke rehe jõ pehẽ py'a pemoĩ ym. Pe, Tupã rehe pejurujar katu pexo. A'e riki upa katu te ma'e katu ame'ẽ ke jande pe muwyr katu. Ame'ẽ namõ jande ke a'e muhury katu. ¹⁸ Katu ame'ẽ ke pema'ema'e. Jete. I'ar koty te we katu ame'ẽ ke pema'ema'e. Ima'e ym te ame'ẽ ta rehe pekyty'ỹ ym — aja ima'ehũ ame'ẽ ta pe ebandu katu.

¹⁹ Aja ima'ehũ ame'ẽ ta ma'ema'e rahã, ywa pe a'etama'e heta hũ ta. Yman rahã, ywa pe ma'e Tupã me'ẽ me'ẽ katu ta a'eta pe. A'eta uhãha namõ ixo katu ta. Hury katu ta ixo tĩ.

²⁰ Timo! Ehendu katurahã! Ima'e je'ẽha ke nde pe Tupã muwyr. Ame'ẽ ke jõ emu'e katu. Amõma'e panduha jaxer ame'ẽ ke rehe ehendu ym. Ame'ẽ riki Tupã ngi har ym. Amõ ta pandu: “Upa katu te jakwa katu te” aja pandu naĩ. Anĩ. Ukwa katuha rehe har a'eta je'ẽ hãtã tã jõ. Ame'ẽ ke rehe ehendu

ym tĩ. ²¹ Ame'ẽ ke rehe amõ ta hendu katu. Pe, Jesu rehe jurujar katuha ke hijar oho. A'erehe ame'ẽ ke rehe ehendu ym. (Aja rahã, nde erejurujar katuha ke nde erehijar ym ta tĩ.)

Mã peja johu pehẽ rehe Tupã ipy'a katu te hũ.
Upa.

Tupã Je'ẽha
New Testament in Kaapor (BR:urb:Kaapor)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kaapor

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kaapor

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
b46cc831-baa9-5b98-bd3d-1fb9f0357a11